Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0414U005896

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-12-2014

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Могильова Наталія Миколаївна
2. Mogileva Natalia Nikolaevna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна психологія, історія психології

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 21-11-2014

Спеціальність за освітою: 8.010106

Місце роботи здобувача: Донбаський державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125108

Місцезнаходження: Україна, м. Слов'янськ, Донецька область, 84116, вул. Г. Батюка, 19

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 41.051.07

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська 2, м. Одеса, Одеська обл., 65058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донбаський державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125108

Місцезнаходження: Україна, м. Слов'янськ, Донецька область, 84116, вул. Г. Батюка, 19

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.21.51

Тема дисертації:

1. Розвиток комунікативного компоненту структури самосвідомості особистості в онтогенезі.

2. The development of communicative component of self-consciousness structure of a personality in ontogenesis.

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження - самосвідомість особистості.Предмет дослідження - комунікативний компонент в структурі самосвідомості. Методи дослідження: системний, генетико-моделюючий, метод аналізу наукових першоджерел, спостереження, метод психодіагностичного обстеження, констатувальний та формувальний експеримент, методи математичної і статистичної обробки експериментальних даних (факторний аналіз, порівняння вибірок за допомогою U- критерія Манна - Вітні), якісний аналіз емпіричних даних. Метод психодіагностичного обстеження включав в себе низку психодіагностичних методик, спрямованих на дослідження різних аспектів комунікативного компоненту самосвідомості, а саме: "Питання" Г.О.Урунтаєвої, "Фізичне Я", "Фотозагадки", "Статевовікова ідентифікація" Н.Л. Белопольської, "Переказ казки" Г.О. Урунтаєвої, Ю.О. Афонькіної, "Бесіда" М.М. Алексєєва, В.І. Яшина, "Рукавичка" Г.О. Урунтаєвої, Ю.О.Афонькіної, "Драбинка" С.Г. Якобсон, В.Т. Щур. Емпіричну вибірку склали 240 дітей старшого дошкільного віку (5 рік життя) та молодшого шкільного віку (6 рік життя, 1 клас), які виховуються та навчаються в дошкільних і шкільних загальноосвітніх закладах Донецької області. Розподіл всіх учасників дослідження був однаковий за

кількістю дітей відповідно до зазначених установ. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що вперше: створено моделі комунікативного компоненту самосвідомості дітей 5-6 років життя (модель комунікативного компоненту самосвідомості дітей 6 року життя містить три фактори: "Інтерес до себе", "Прагнення до дорослішання" та "Регуляція поведінки"; модель комунікативного компоненту самосвідомості дітей 5 року життя містить один загальний фактор "Мовленнєвий розвиток"); виділено вікові терміни появи і вдосконалення комунікативного компоненту самосвідомості особистості на сензитивних етапах; розроблено критерії оцінки мотиваційно-ціннісного, когнітивного, діяльнісного, оцінного компонентів самосвідомості та опису рівнів комунікативного розвитку особистості, що дозволяють визначити індивідуальні особливості комунікативного компоненту і основні напрямки психокоректувального впливу; розроблено методики експертного оцінювання особливостей комунікативної сфери дітей 5-6 років життя; отримано порівняльні дані, що характеризують загальновікові особливості комунікативного розвитку дошкільників; виділено й описано основні групи досліджуваних, комунікативний розвиток яких знаходиться на різноманітних рівнях: середньому, нижчому за середній і низькому, що демонструє недостатність комунікативного розвитку особистості; отримано нові теоретичні дані про онтогенез самосвідомості особистості (констатовано своєрідність формування структурних елементів, що полягає в недостатній вираженості інтересу і позитивного ставлення до себе як до унікальної особистості, небажанні дорослішати і прояві феномена "заперечення старості"); дістало подальшого розвитку уявлення про терміни появи і вдосконалення різних компонентів самосвідомості та їхню диференціацію.Практичне значення дослідження полягає в тому, що представлені методики експертного оцінювання, що передбачають безпосереднє вивчення дітей, спостереження за спілкуванням та експертний аналіз, може бути використано в роботі вчителів, дошкільних працівників; а матеріали дослідження можуть бути включені у зміст курсів загальної, вікової та спеціальної психології, спецкурсів у вищих навчальних закладах, при проведенні курсів підвищення кваліфікації педагогічних кадрів тощо. Що підтверджується актами впровадження, які видані закладами України - Донбаський державний педагогічний університет (довідка № 68-13-352а від 28.11.2013 р.), Краматорський економіко-гуманітарний інститут (довідка № 68-7 від 23.09.2013 р.), дошкільний навчальний заклад №6 "Катюша" Слов'янського відділу освіти (довідка №52 від 31.10.2013 р.), Краматорська загальноосвітня школа I-III ступеня №6 (довідка від 10.10.2013 р.). Сфера використання вищі навчальні заклади, психологічні служби.

2. The object of the research- a person'sconsciousness.The subject of the research -the communicative component in the structure of consciousness.The methods of the research: systematic, genetic and modeling method of analysis of scientificsources, observation method of psychodiagnosticex amination,constatin gandforming experiment, method so fmathematical and statistical processing of the experimental data (factoranalysis, comparison of samples using Mann - Whitney U-test), qualitativeanalysisof empiricaldata. The method ofpsychodiagnostic examination included a series of psychodiagnostic methods which are directed to the study of various aspects of the communicative component of a personality, such as "The Questions" by H.O.Uruntayeva, "The Physical I", "The Photoguesses", "The Age-sex identification" by N.L. Belopolska, "The talerendering" by H.O. Uruntayeva, Ju.O. Afonkina "The Conversation" by M.M. Alekseev, V.I.Yashin, "The Glove" by H.O. Uruntayeva, Yu.O.Afonkina "The ladder" by S.G. Jacobson, V.T. Schur.The ampirical sample makes up 240 senior preschool children (5 yearold) and primary school age (6 year old, the first form), which are brought up and trained in the kindergartens and schools of Donetsk region. The distribution of all studied participants was the same for the number of children in accordance with these institutions.The scientific novelty of the results is that for the first time: the models of communicative component ofconsciousnessof 5-6 year childrenare developed (the model of communicative component of 6 year children'sconsciousnesscontains three factors: "The interest in themselves", "The aspiration for growing up" and "The regulation of behavior"; the model of communicative component ofconsciousness of5 year children contains a common factor "The speech development"); theage terms of appearance and improving of the communicative component ofa person'sconsciousness on the sensitive stages are singled out; the criteria of assessment of motivational and valuable, cognitive, active, evaluative components ofconsciousnessand description of the levels of communicative personality's development, to determine the individual characteristics of the communicative component and the main directions of psyhocorrectiveinfluence

are worked out; the methods of expert evaluation of peculiarities of 5-6 year children's communicative sphere are worked out; thecomparative data which characterize the common agepeculiarities of preschool children's communicative developmentare obtained; the main groups of studied, the communicative development which is on the different levels: average, below average and low, demonstrating the lack of a person's communicative development are identified and described; the new theoretical data on the ontogeny of consciousnessare received (the originality ofthe structural elementsforming is that in unsufficient intensity of interest and positive attitude to themselves as to the unique personality and unwillingness to grow and the manifestation of the phenomenon of "old agedenial"was stated); - the further development of the idea of the terms of the appearance and improving of the various components of their consciousnessand differentiationis obtained.The practical significance of the research is that presented methods of expert evaluation that involve the direct children's study, observation of communicative and expert analysis, can be used in the teachers' work and preschool workers; and the materialsof the research may be included in the overall content of general, age and special psychology courses in higher educational establishments, during teacher training courses and others. It confirmed by the implementation of acts of adoptions, which were issued by institutions of Ukraine - Donbas State Pedagogical University (the reference № 68-13-352a from 28.11.2013), KramatorskEconomical and Humanities Institute (the reference№ 68-7 from 23.09.2013), preschool educational establishment №6 "Katyusha" in Slovyansk (the reference№52 from 31.10.2013), Secondary school of I-III degrees inKramatorsk№6 (the referencefrom 10.10.2013).Scope institutions of higher education, psychological services.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мамічева Олена Володимироівна
2. Mamicheva Elena Vladimirovna

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузьменко Віра Ульянівна
2. Кузьменко Віра Ульянівна

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черножук Юрій Григорович
2. Черножук Юрій Григорович

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Кіреєва Зоя Олександрівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Кіреєва Зоя Олександрівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.